

DECIZIE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Maria Ghervas

Ion Druță, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul Primarului municipiului Bălți și al Primăriei municipiului Bălți, Valentin Fediuc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vitalie Balan împotriva Primarului municipiului Bălți și Primăriei municipiului Bălți cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 01 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Primarul municipiului Bălți și Primăria municipiului Bălți și menținută hotărârea Judecătoriei Bălți din 18 august 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 27 aprilie 2016, Vitalie Balan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului municipiului Bălți și Primăriei mun. Bălți cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 17 martie 2016, prin dispoziția Primarului municipiului Bălți nr. 119, i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de mustrare, pe o perioadă de 6 luni, pentru nerespectarea responsabilităților atribuite prin fișa postului, în partea ce ține de examinarea în termen a petiției parvenite de la persoana fizică, în baza sesizării Procuraturii mun. Bălți nr. 06-02/15-11915 din 29 decembrie 2015.

Menționează că, la data de 23 martie 2016, a expediat în adresa pârâților o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea dispoziției Primarului mun. Bălți nr. 119 din 17 martie 2016, însă aceasta a fost respinsă prin răspunsul din 07 aprilie 2016.

Consideră că, atragerea sa la răspundere disciplinară a avut loc cu încălcarea Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și

statutul funcționarului public și a Hotărârii Guvernului RM nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prevăd că, sancțiunile disciplinare se aplică în termen de cel mult 6 luni de la data săvârșirii abaterii, cu excepția sancțiunii disciplinare pentru încălcarea legislației cu privire la declararea averii și intereselor personale, care se aplică în termen de cel mult 6 luni de la data rămânerii definitive a actului, prin care se constată săvârșirea abaterii disciplinare.

Susține că, temei de atragere la răspundere disciplinară a servit încălcarea termenului de examinare a petiției depusă de Liuba Todercan la data 09 septembrie 2015 în adresa Procuraturii mun. Bălți, care la data de 10 septembrie 2015, a fost readresată Primăriei mun. Bălți, recepționată la data de 11 septembrie 2015 și repartizată spre examinare, conform rezoluției viceprimarului mun. Bălți, specialistului principal al Direcției juridice, Oxana Calchei.

Afirmă că, la momentul parvenirii petiției enunțate, se afla în concediu medical (01 septembrie 2015 – 05 octombrie 2015 inclusiv), iar la serviciu a revenit la data de 06 octombrie 2015.

Invocă că, petiția nu necesita studiere suplimentară și trebuia examinată în decurs de 15 zile lucrătoare, astfel, ultima zi de răspuns era data de 05 octombrie 2015, circumstanțe care nu au fost luate în considerare de către Comisia disciplinară a Primăriei mun. Bălți și Primarul mun. Bălți.

Consideră că, nu poartă răspundere pentru încălcarea termenului de examinare a petiției repartizată spre examinare altui specialist.

Relevă că, în perioada 24 septembrie 2015 – 17 octombrie 2015, Oxana Calchei s-a aflat în concediu medical, iar la data de 19 octombrie 2015, revenind la serviciu, a depus cerere de demisie.

Mai relevă că, petiția respectivă a fost depistată în procesul de transmitere a documentelor altui specialist din Direcția juridică după demisionarea Oxanei Calchei din funcție, răspunsul fiind întocmit și expediat în adresa Procuraturii mun. Bălți la data de 30 noiembrie 2015.

Solicită anularea dispoziției Primarului mun. Bălți nr. 119 din 17 martie 2016 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 18 august 2016 a fost admisă acțiunea și a fost anulată dispoziția Primarului mun. Bălți nr. 119 din 17 martie 2016 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare dlui Vitalie Balan.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 01 decembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Primarul mun. Bălți și Primăria mun. Bălți și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 26 decembrie 2016, reprezentantul Primarului mun. Bălți și al Primăriei mun. Bălți, Valentin Fediuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece au fost aplicate eronat normele de drept material și, anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea.

Menționează că, la examinarea cauzei, instanțele de judecată urmau să aplice prevederile art. 49 alin. (1) din Legea nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, pentru a stabili corect statutul executorului petiției.

Susține că, în baza dispoziției Primarului mun. Bălți nr. 363 din 15 iunie 2015, specialistul principal, Oxana Calchei a exercitat atribuțiile șefului Direcției juridice temporar absent, Vitalie Balan, până la data de 06 octombrie 2016.

Afirmă că, petiția depusă de către Liuba Todercan urma a fi examinată în termen de 30 zile, deci, până la data de 11 octombrie 2016. Astfel, intimatul, revenind la serviciu la data de 06 octombrie 2016, urma să avizeze răspunsul la petiție până la data de 11 octombrie 2016.

Invocă că, rezoluția din 11 septembrie 2015, aplicată de viceprimarul mun. Bălți, nu vizează un specialist-executor concret, dar conducătorul subdiviziunii structurale a Primăriei mun. Bălți, care la acel moment era temporar absent, însă atribuțiile acestuia erau exercitate de specialistul Direcției juridice, Oxana Calchei, care urma să decidă repartizarea petiției altui specialist din cadrul Direcției juridice sau reținerea pentru a fi examinată de sine, fapt ce a fost realizat.

Relevă că, petiția nu a fost examinată nici de Oxana Calchei în perioada 11 septembrie 2015 – 05 octombrie 2015 și nici de intimat în termenul legal de examinare a petiției, 06 octombrie 2015 – 11 octombrie 2015.

Mai relevă că, instanțele de judecată au interpretat eronat Legea nr. 190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare și ale Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, deoarece nu a fost constatat că, fapta imputată nu ar constitui o încălcare disciplinară și aplicarea sancțiunii a fost efectuată cu încălcarea procedurii.

Susține că, instanțele de judecată nu au dat nici o apreciere sesizării Procuraturii mun. Bălți pe cazul dat, care conține constatări certe privind termenul de 30 zile pentru examinarea petiției depusă de Liuba Todercan și responsabilitatea intimatului.

Menționează că, conform pct. 12 din Instrucțiunea cu privire la ținerea lucrărilor de secretariat referitoare la petițiile persoanelor fizice și juridice, adresate organelor de stat, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor Republicii Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 208 din 31 martie 1995, lipsa executorului nemijlocit (incapacitatea temporară de muncă, aflare în delegație, concediu etc.) nu scutește organizația sau subdiviziunea sa de examinarea în termen și adecvată a petițiilor.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 01 martie 2017 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, Vitalie Balan activează în cadrul Primăriei mun. Bălți în funcția de șef al Direcției juridice, deținând statut de funcționar public.

La data de 17 martie 2016, prin dispoziția Primarului municipiului Bălți nr.119, lui Vitalie Balan i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare, pe o perioadă de 6 luni, pentru nerespectarea responsabilităților atribuite prin fișa postului, în partea ce ține de examinarea în termen a petițiilor parvenite de la persoanele fizice, abatere disciplinară constatată de Comisia disciplinară a Primăriei mun. Bălți, la sesizarea Procuraturii mun. Bălți nr. 06-02/15-11915 din 29 decembrie 2015, semnată de Viorel Tureac, procuror al mun. Bălți.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Vitalie Balan a solicitat anularea dispoziției Primarului mun. Bălți nr. 119 din 17 martie 2016 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, anulând dispoziția Primarului mun. Bălți nr. 119 din 17 martie 2016 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare dlui Vitalie Balan.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Primarul mun. Bălți și Primăria mun. Bălți, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o legală și întemeiată, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept material și cu respectarea normelor de drept procedural.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanțele judecătorești este greșită.

Conform art. 56 din Legea nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, pentru încălcarea îndatoririlor de serviciu, a normelor de conduită, pentru pagubele materiale pricinuite, contravențiile sau infracțiunile săvârșite în timpul serviciului sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor funcției, funcționarul public poartă răspundere disciplinară, civilă, administrativă, penală, după caz.

Conform art. 57 lit. e) din Legea enunțată, constituie abatere disciplinară: refuzul nejustificat de a îndeplini sarcinile și atribuțiile de serviciu, precum și dispozițiile conducătorului;

Art. 58 din Legea enunțată prevede că, pentru comiterea abaterilor disciplinare, funcționarului public îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare: avertisment; mustrare; mustrare aspră; suspendarea dreptului de a fi promovat în funcție în decursul unui an; suspendarea dreptului de a fi avansat în trepte de salarizare pe o perioadă de la unu la doi ani; destituirea din funcția publică; retrogradarea în funcție și/sau în grad de calificare, iar art. 59 alin. (1) din aceeași Lege prevede că, sancțiunea disciplinară se aplică de către persoana/organul care are competența legală de numire în funcție.

Actele cauzei denotă faptul că, la data de 09 septembrie 2015, în adresa Procuraturii mun. Bălți a parvenit spre examinare petiția Liubei Todercan privind încălcările admise de către ÎM „Gospodăria Specializată Auto” și, anume, refuzul acestei întreprinderi de a primi, înregistra și examina petiția acesteia.

La data de 10 septembrie 2015, petiția Liubei Todercan a fost expediată în adresa Primăriei mun. Bălți pentru examinare conform competenței.

Conform rezoluției viceprimarului mun. Bălți din 11 septembrie 2015, petiția în cauză a fost repartizată spre examinare specialistului principal al Direcției juridice, Oxana Calchei.

De asemenea, actele cauzei denotă faptul că, prin răspunsul Primăriei mun. Bălți nr. T-1876/135 din 30 noiembrie 2015, semnat de către Primarul mun. Bălți, petiția Liubei Todercan a fost remisă în adresa Procuraturii mun. Bălți pentru examinarea ulterioară, conform competenței, deoarece Primăria mun. Bălți nu este un organ în competența căruia intră verificarea legalității acțiunilor unor persoane, executorul răspunsului fiind șeful Direcției juridice, Vitalie Balan.

Conform sesizării Procuraturii mun. Bălți din 28 decembrie 2015, termenul de examinare a petiției Liubei Todercan a expirat la data de 22 octombrie 2015, însă aceasta, aflându-se în procedura primăriei, a fost lăsată fără examinare timp de 02 luni și 19 zile, fiind încălcate flagrant drepturile constituționale ale petiționarei.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea nr. 190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, petițiile se examinează de către organele corespunzătoare în termen de 30 de zile lucrătoare, iar cele care nu necesită o studiere și examinare suplimentară—fără întârziere sau în termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (4) și (5).

Conform pct. 3 din Fișa postului nr. 10, șeful Direcției juridice a Primăriei mun. Bălți efectuează examinarea adresărilor persoanelor fizice și juridice, precum și ale altor autorități a administrației publice locale, serviciilor desconcentrate pe chestiuni ce țin de competența autorității administrației publice și necesită analiza juridică, iar conform pct. 6 din Fișa postului nr. 10, asigurarea managementului Direcției juridice include: organizarea activității specialiștilor secției, controlul asupra îndeplinirii atribuțiilor de serviciu de către specialiștii secției. Răspunde de examinarea în termen a petițiilor persoanelor fizice și juridice și adresărilor altor autorități publice și serviciilor desconcentrate.

Din materialele dosarului și, anume, din adeverința nr. 07-26/96 din 01 decembrie 2015, eliberată de către Serviciul resurse umane al Primăriei mun. Bălți rezultă că, în perioada 01 septembrie 2015-05 octombrie 2015, Vitalie Balan, șeful Direcției juridice a Primăriei mun. Bălți, s-a aflat în concediu medical, iar din adeverința nr. 07-26/97 din 01 decembrie 2015, eliberată de către Serviciul resurse umane al Primăriei mun. Bălți rezultă că, în perioada 24 septembrie 2015-09 octombrie 2015 și în perioada 12-17 octombrie 2015, Oxana Calchei, specialist principal al Direcției juridice a Primăriei mun. Bălți s-a aflat în concediu medical.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, prin dispoziția Primarului mun. Bălți nr. 183 din 27 octombrie 2015 Oxana Calchei a demisionat din funcția de specialist principal al Direcției juridice a Primăriei mun. Bălți.

La caz, se reține că, Vitalie Balan, revenind la serviciu la data de 06 octombrie 2015 și având atribuția de a verifica modul de îndeplinire a obligațiilor de serviciu de către specialiștii secției, precum și fiind responsabil de examinarea în termen a petițiilor persoanelor fizice, urma să examineze petiția Liubei Todercan până la data de 22 octombrie 2015, ceea ce nu a îndeplinit.

Actele cauzei denotă faptul că, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Bălți din 01 decembrie 2015 a fost pornit procesul contravențional în privința lui Vitalie Balan, șef al Direcției juridice a Primăriei mun. Bălți în baza art. 71 alin.(1) din Codul contravențional, încălcarea legislației privind accesul la informație și cu privire la petiționare.

Ulterior, prin decizia agentului constatator privind aplicarea sancțiunii din 26 februarie 2016 Vitalie Balan a fost sancționat pentru comiterea contravenției prevăzută de art. 71 alin. (1) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată o amendă în mărime de 30 u. c., ceea ce constituie 600 lei.

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, dispoziția Primarului mun. Bălți nr. 119 din 18 martie 2016 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare dlui Vitalie Balan este legală și temeiuri pentru anularea acesteia nu sunt.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre, prin care acțiunea lui Vitalie Balan împotriva Primarului municipiului Bălți și Primăriei mun. Bălți cu privire la contestarea actului administrativ de respins.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul Primarului municipiului Bălți și al Primăriei municipiului Bălți, Valentin Fediuc.

Se casează integral decizia Curții de Apel Bălți din 01 decembrie 2016 și hotărârea Judecătoriei Bălți din 18 august 2016 în cauza civilă la cererea de

chemare în judecată a lui Vitalie Balan împotriva Primarului municipiului Bălți și Primăriei municipiului Bălți cu privire la contestarea actului administrativ și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge acțiunea lui Vitalie Balan împotriva Primarului municipiului Bălți și Primăriei municipiului Bălți cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Ion Druță

Mariana Pitic